

Dacia Literara

Revista lui Kogalniceanu arata si dupa titlul ei intentia de a realiza unirea in cultura inainte de unirea politica. in primul numar apare programul Introdutie, primul manifest literar al romantismului la noi. Este asa-numitul curent national-popular de la Dacia, Kogalniceanu militand pentru o literatura originala nationala.

Eliade Radulescu spusese "scrieti, baieti, numai scrieti!" literatura noastra a fost invadata de traduceri. Kogalniceanu arata ca traducerile nu fac o literatura, imitatiile omoara duhul national, spune el, si da in Introdutie cinci izvoare de inspiratie scriitorilor istoria, natura, folclorul, lupta antifeudala, realitatile cotidiene. Sunt idei ce conduc la dezvoltarea romantismului, urmarind idealul romantic al crearii unei literaturi inspirate din realitatile nationale. Scriitorii sunt artisti, cetateni care si-au pus pana in slujba idealurilor nationale, pentru ridicarea constiintei nationale. Ei au participat la cezul de la 1848 si la viata social-politica; sunt militanti si contribuie la edificarea Romaniei moderne. Ei (Alecsandri, Bolintineanu, Balcescu, Russo) valorifica literatura populara.

Kogalniceanu spune: "Istoria noastra are destule fapte eroice. Pentru mine, Alexandru cel Bun, stefan, Mihai Viteazul sunt mai mult decat Alexandru cel Mare, Anibal, Cezar, iar Razboieni, Racova, Calugareni sunt mai stralucite biruinte decat Termopile, Maraton, Salamina si frumoasele noastre tari sunt destul de mari si frumoase, sa nu cautam in alte parti inspiratie, si obiceiurile noastre sunt destul de pitoresti si poetice ca sa putem gasi sujeturi de scris la noi, sa nu imprumutam de la alte natii."

Toate aceste recomandari se incadreaza in romantism -evocarea unor momente si personalitati din istoria nationala, antiteza trecutâ€”prezent, valorificarea traditiei folclorice, reinvierea miturilor, descrierile de natura.

M. Kogalniceanu face o trecere in revista retrospectiva a incercarilor de pana atunci, prezinta revistele aparute in cele trei provincii si recunoaste meritele lui Eliade si Asachi. "Literatura noastra facu pasuri de urias si astazi se numara cu mandrie intre literaturile Europei". Kogalniceanu promite o revista noua "parasind politica", publicand productiile romanilor din teritoriul fostei Dacii "cu conditia ca acestea sa fie bune". El pune problema valorii artistice si a originalitatii - realizarea unei critici obiective "cartea, nu persoana".

Sub auspiciile programului Daciei se dezvolta literatura noastra pana in contemporaneitate.

Prin varietatea tematica si bogatia speciilor, prin cultivarea valorilor limbii literare, prin inalta atitudine civica, pasoptistii deschid larg portile spre marea literatura faurita de Eminescu, Creanga, Caragiale.